

धाम मध्यम प्रकल्प ता. आर्वी, जि. वर्धा
अंतर्गत धरण, मुख्य कालवा, वितरीका व लघु
वितरीका यांचे दुरुस्तीच्या कामाचे अंदाजपत्रकास
विशेष दुरुस्ती अंतर्गत प्रशासकीय मान्यता.

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : प्रमाप्र-२०२४/(प्र.क्र.२०८/२४)/सिंव्य(कामे)
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२
दिनांक: ४ सप्टेंबर २०२५.

वाचा :-

१. कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर यांचे पत्र.जा.क्र.१७३२/विपाविम/
कातां-६(१)/(धा.क्र.५७५,५७६/२०२३)/२०२४ दि.०४/०३/२०२४.
२. शासन निर्णय - २०१७/५६६/१७/सिंव्य(कामे), दि.३१/०८/२०१८.
३. शासन निर्णय - २०१८/५५१/१७/सिंव्य(कामे), दि.२७/११/२०१८.
४. शासन निर्णय - २०१३/७८५/१३/सिंव्य (कामे) दि.१/८/२०१९.
५. शासन परिपत्रक- प्रमा २०१३/७८५/१३/सिंव्य (कामे), दि.१६/९/२०२१.
६. शासन परिपत्रक क्र प्रमा-२०१३/(७८५/१३)/सिंव्य (कामे), दि १/१/२०१५.
७. शासन निर्णय क्रमांक संकिर्ण-२०२२/प्र.क्र.५१६/२०२२/सिंव्य(कामे) दिनांक १४/०३/२०२३.
८. शासन निर्णय क्रमांक - प्रमा- २०१७/५६६/सिंव्य (कामे), दि.०२/०८/२०२४.

प्रस्तावना :-

धाम मध्यम प्रकल्पाचे काम १९८६ मध्ये पूर्ण झाले आहे. प्रकल्पाचे काम सन १९८६ मध्ये घळभरणीसह पूर्ण झाले असून त्याअंतर्गतच कालवा व वितरणप्रणाली ३८ वर्ष जुनी आहे. मूळ धाम धरणाची एकूण लांबी १६६३.०० मी. असून मातीधरणाची लांबी १४९३.०० मी. व सांडवा लांबी १७०.०० मी चा अंतर्भाव आहे. धरणाची महत्तम उंची ३३.३५ मी आहे. धरणाच्या सा.क्र १०५५.०० मी. वर मुख्य विमोचक असून त्याचा संकल्पित विसर्ग ८.६८४ घमी प्रती सेकंद इतका आहे. त्याद्वारे धामनदीत पाणी सोडून धरणाच्या खालील बाजूस २६ किमी. अंतरावर उन्नयी बंधारा बांधून तेथून निघणाऱ्या कालवा मुखाशी ७.१८२ घ.मी. प्रती से. संकल्पित विसर्गाच्या ४७.४० कि.मी. लांबीच्या उजवा तट कालव्याद्वारे ७०९० हे.क्षेत्रास सिंचन लाभ होत आहे. सदर धरणाचा एकूण पाणीसाठा ६९.४३ दलघमी असून उपयुक्त पाणीसाठा ५९.४८ दलघमी आहे. मुख्य कालवा व त्यापासून विविध निघणाऱ्या वितरीका, उपवितरीका आणि लघु कालव्यांची एकूण लांबी २३० कि.मी. आहे.

धाम मध्यम प्रकल्प ता.आर्वी, जि. वर्धा अंतर्गत धरण, मुख्य कालवा, वितरीका व लघु वितरीका यांचे L Drain, Cross Drain तसेच मातीकाम व बांधकामांची तूटफूट झाल्याने त्यातून पाण्याची गळती होत आहे. सदर पाण्याचा गळतीमुळे पुच्छ भागातील लाभधारकांना सिंचनापासून वंचित रहावे लागते. तसेच कालव्याला संकल्पित विसर्गाने पाणी सोडणे शक्य होत नाही. तसेच कालव्यातून पाणी पाझरुन नजीकच्या शेतात जात असल्याने नुकसान होत आहे .

सदर काम पूर्ण झाल्यामुळे गळतीमुळे होणारा पाणीनाश, वहनव्यय कमी होईल. त्यामुळे सिंचन कार्यक्षमता वाढून ६०९० हेक्टर क्षेत्राची पुनर्स्थापना होणार आहे. तसेच नुतनीकरणानंतर संपूर्ण लाभक्षेत्र पाणी वापर संस्थांना हस्तांतरित करणे सोयीचे होणार आहे.

या पार्श्वभूमीवर धाम मध्यम प्रकल्प ता.आर्वी, जि.वर्धा या प्रकल्पाच्या धरण दुरुस्ती, मुख्य कालवा, वितरीका व लघुवितरिका यांचे मातीकाम,बांधकाम दुरुस्ती, अस्तरीकरण व पुर्नस्थापना कामांच्या विशेष दुरुस्ती अंतर्गतच्या अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता देण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्याप्रमाणे शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय :-

विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर अंतर्गत धाम मध्यम प्रकल्प ता. आर्वी, जि. वर्धा या प्रकल्पाच्या धरण दुरुस्ती, मुख्य कालवा, वितरीका व लघुवितरिका यांचे मातीकाम,बांधकाम दुरुस्ती, अस्तरीकरण व पुर्नस्थापना कामांच्या अंदाजपत्रकास विशेष दुरुस्ती अंतर्गत रू. १९७,२७,००,०००/- (रू.एकशे सत्यानव्व कोटी सत्तावीस लक्ष फक्त) एवढ्या खर्चाच्या प्रस्तावास खालील अटीच्या अधीन राहून सोबतच्या प्रपत्रानुसार प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

- १) तांत्रिक मान्यता, निविदा प्रक्रिया, कामाचे नियोजन व पूर्णत्व, प्रशासकीय मान्यतेच्या मर्यादेत खर्च करणे इ. बाबींसाठी प्रचलित शासन निर्णय / परिपत्रके यांचे पालन करणे बंधनकारक राहिल.
- २) प्रस्तावित कामांमुळे होणाऱ्या खोदकाम तोडफोड याद्वारे उपलब्ध होणारे बांधकाम साहित्याचा पूर्ण वापर करून बचत साधावी.
- ३) सदर अंदाजपत्रकातील कामांसाठी कोणत्याही प्रयोजनार्थ सर्वसाधारणपणे मंजूर प्रशासकीय मान्यतेच्या मर्यादेबाहेर जाऊन, निधी वितरण अथवा अतिरिक्त खर्च करता येणार नाही.
- ४) सदर दुरुस्ती काम पूर्ण झाल्यानंतर प्रकल्पाच्या लाभक्षेत्रांतर्गत यापूर्वी स्थापित ११ पाणी वापर संस्थांना संपूर्ण लाभक्षेत्र हस्तांतरित करणेची संपूर्ण जबाबदारी कार्यकारी अभियंता/ अधीक्षक अभियंता यांची राहिल.
- ५) प्रशासकीय मान्यता म्हणजे अहवालातील तांत्रिक बाबी अथवा निविदा विषयक क्षेत्रीय स्तरावरील निर्णयास मान्यता गृहीत धरली जाणार नाही.
- ६) सदर कामास नियामक मंडळाच्या पुढील बैठकीत मंजूरी घेतल्याशिवाय प्रत्यक्ष कामास सुरुवात करू नये.
- ७) प्रत्यक्ष कामास सुरु करण्यापूर्वी कालव्याचे काटछेद, cutoff statement, अनुषंगिक रेखाचित्रे व गोषवारे, बांधकामाची संकल्पने यांना सक्षम स्तरावर मान्यता घ्यावी.

- ८) प्रत्यक्ष कामास सुरु करण्यापूर्वी IS Code ९४५१ नुसार swelling Pressure ची तपासणी करून CNS ची जाडी निश्चित करावी.
- ९) सदर काम पूर्ण झाल्यानंतर प्रकल्पाचे ६०९० हेक्टर सिंचन क्षेत्र पुनर्स्थापित करण्याची संपूर्ण जबाबदारी क्षेत्रीय अधिका-यांची राहिल.
- १०) प्रत्यक्ष सिंचन व पाणीपट्टी वाढविण्याबाबत क्षेत्रीय अधिका-यांनी विशेष प्रयत्न करावेत. काम पूर्ण झाल्यानंतर ३ वर्षांमध्ये पूर्ण क्षेत्र सिंचनाखाली आणावे.
- ११) प्रकल्पाच्या कामास सुधारित प्रशासकीय मान्यता घेण्याची वेळ येणार नाही यांची दक्षता घेवून नियोजन केल्याप्रमाणे देखभाल दुरुस्तीचे काम ३ वर्षात पूर्ण करावे. त्यानुसार प्रकल्पास आवश्यक निधी त्या-त्या वर्षी अर्थसंकल्पित करण्याची जबाबदारी महामंडळाची राहिल.
- १२) जलसंपदा विभाग शासन निर्णय दि १७/११/२०१६ मधील तरतूदीनुसार पाटबंधारे महामंडळाकडे सिंचन व्यवस्थापन हस्तांतरित करण्यात आले असून सिंचन व बिगर सिंचन पाणीपट्टीतून उपलब्ध होणा-या निधीतून नियमित देखभाल व दुरुस्ती करणे अभिप्रेत आहे. त्यानुसार विषयांकित विशेष दुरुस्ती काम पूर्ण केल्यानंतर धाम प्रकल्पाच्या कालव्याची व वितरण प्रणालीची नियमित देखभाल व दुरुस्ती करावी आणि देखभाल दुरुस्ती अभावी कालव्याची दुरावस्था होणार नाही याबाबतची दक्षता घ्यावी.

प्रस्तावित कामासाठी होणारा खर्च ४७०१ मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प यावरील भांडवली खर्च, ८०-सर्वसाधारण, १९०-सार्वजनिक क्षेत्रातील व इतर उपक्रमातील गुंतवणुका विशेष दुरुस्ती / विस्तार व सुधारणा कार्यक्रमा अंतर्गत भाग भांडवली अंशदान (११)(०१) विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळास भाग भांडवली अंशदान (कार्यक्रम) (४७०१ जे १५८) (योजनांतर्गत) ५४ गुंतवणुका या लेखाशिर्षा खाली टाकून मंजूर अनुदानातून भागवावा.

नियोजन विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ९४/२०२५/ का -१४३४/ दि २९/०४/२०२५ व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ३३६/२०२५/ व्यय-१२ दि ९/५/२०२५ अन्वये प्राप्त सहमतीनुसार व राज्य मंत्रीमंडळाच्या दि २९/७/२०२५ रोजीच्या बैठकीतील मान्यतेनुसार हा शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

या कामास प्रदान करण्यात आलेली प्रशासकीय मान्यता सिंव्य (कामे) कार्यासनाच्या नोंदवही मध्ये क्र. ०७ सन २०२५-२६ मध्ये नोंदविण्यात आलेली आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५०९०४१५२६०८१७२७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(न.गौ.बसेर)

शासनाच्या उपसचिव

सोबत : सहपत्र

प्रत:-

- १) मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव,
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,
- ३) मा. उपमुख्यमंत्री (नगरविकास/वित्त व नियोजन) यांचे प्रधान सचिव,
- ४) मा. अध्यक्ष/उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई
- ५) मा. सभापती/उपसभापती, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई.
- ६) मा. मंत्री, जलसंपदा (गोदावरी व कृष्णा खोरे विकास महामंडळ) यांचे स्वीय सहाय्यक.
- ७) मा. मंत्री, जलसंपदा (विदर्भ, तापी व कोकण खोरे विकास महामंडळ) यांचे स्वीय सहाय्यक.
- ८) मा. विरोधी पक्षनेते, विधानसभा, मुंबई यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई
- ९) मा. विरोधी पक्षनेते, विधानपरिषद, मुंबई यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई.
- १०) मा. मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ११) अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १२) अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १३) अपर मुख्य सचिव (जलसंपदा), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १४) सचिव (जसंव्य व लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १५) सचिव (प्रकल्प समन्वय), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १६) महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
- १७) महालेखापाल-२ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर,
- १८) कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर,
- १९) मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, नागपूर
- २०) आंतर वित्त सल्लागार व सहसचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- २१) अधीक्षक अभियंता व प्रशासक, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, नागपूर
- २२) कार्यकारी अभियंता, वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा
- २३) सि.व्य.(कामे)कार्यासन संग्रहार्थ.

शासन निर्णय क्रमांक : प्रमाप्र-२०२४/ (प्र.क्र.२०८/२०२४)/ सिव्य (कामे),
दि.४/०९/ २०२५ चे सहपत्र

Sr No	Description of Item	Amount in Rs (Cr)
	Works (Excluding Royalty)	
	a) Earthen Dam	३.६७
	b) Main Canal	६०.२०
	c) Distributory	१२.९१
	d) Minors	६१.४०
१	Total Work Cost(Excluding Royalty) (a+b+c+d)	१३८.१८
२	Royalty	२८.६८
३	१ % विमा	१.३८
४	१८ % GST	२४.८८
५	३% Contingencies	४.१५
६	Total Rs (१+२+३+४+५)	Rs. १९७.२७

(न.गौ.बसेर)
शासनाच्या उपसचिव